

Toiminnan ja talouden seuranta

1.1.–30.6.2026

Sivistyslautakunta

MIKKELI

Sisällysluettelo

Johdon analyysi	3
Talouden toteutuma	4
Talouden toteutuma ja ennusteet tulosalueittain.....	5
Strategiakortit	5
Tiliryhmäkohtaiset toteutuma-analyysit – kehitys ja ennuste	9
Investoinnit	11

Johdon analyysi

Sivistyslautakunnan alainen toiminta on tammi-kesäkuun aikana toteutunut palvelusuunnitelman mukaisesti ja käyttötalous on toteutunut "tasaista toteumaa" paremmin.

Alkuvuodesta todettiin, että viime vuonna verotulot toteutuivat talousarviota heikommin ja kuluvan vuoden verotulojen kertymän arvioidaan alittavan talousarvioluvun noin 3,5 miljoonalla eurolla. Verotulojen arvioitua heikomman toteuman rinnalla viime vuoden tilipäätös osoittaa muiden ulkoisten toimintamenojen kuin henkilöstökustannusten alittuneen useammalla eri toimielimellä. Näiden perusteella kaupunginhallituksen helmikuun suunnittelukokoukselle ehdotettiin, että kuluvan vuoden talousarviota tarkistetaan tilinpäätöstoteumien perusteella oikeammalle tasolle ja kaupunginhallitus merkitsi asian tiedoksi kokouksessaan 16.3.2026 § 73.

Kaupunginvaltuuston päätöksellä 8.6.2026 käyttötalousmenoista leikattiin 2,5 miljoonaa euroa. Tästä summasta sivistyslautakunnalle on osoitettu 775 000 euron leikkaus. Leikkaus kohdistettiin ulkoisiin kuluihin, pois lukien henkilöstökulut.

Lautakunnan toimintatuottojen arvioidaan ylittävän alkuperäisen talousarvion 194 000 euroa. Seurannassa 1-6/2026 toimintatuotot ovat kertyneet 56,9 prosenttisesti. Tulojen arvioidaan ylittävän varhaiskasvatuksen kotikuntakorvauksissa ja perusopetuksen hanketuloissa.

Toimintakulut ovat toteutuneet alkuperäiseen talousarvioon verrattuna 49,4 prosenttisesti – muutettuun talousarvioon nähden toimintakulut ovat toteutuneet 49,8 prosenttisesti. Toimintakulujen arvioidaan alittavan alkuperäisen talousarvion 780 000 euroa ja toteutuvan lähes muutetun talousarvion mukaisena, alitusta tähän arvioidaan toteutuvan 5 000 euroa. Henkilöstökulujen arvioidaan toteutuvan lähes alkuperäisen talousarvion mukaisena, alitusta arvioidaan toteutuvan noin 2 300 euroa alkuperäiseen talousarvioon verrattuna – alitusta arvioidaan tulevan varhaiskasvatuksen henkilöstökuluista ja ylitystä hallinnon ja perusopetuksen henkilöstökuluista. Palvelujen ostojen arvioidaan alittuvan 329 000 euroa alkuperäiseen talousarvioon verrattuna ja toteutuvan lähes muutetun talousarvion mukaisina, alitusta arvioidaan muodostuva 9 100 euroa. Aineet/tavarat/tarvikkeet alittavat alkuperäisen talousarvion 66 000 eurolla ja muutetun talousarvion 3 100 eurolla. Avustukset alittavat alkuperäisen talousarvion 380 000 euroa ja toteutuvat muutetun talousarvion mukaisina. Muut toimintakulut alittavat alkuperäisen talousarvion 2 500 euroa, mutta ylittävät muutetun talousarvion 9 500 euroa.

Toimintakatteen arvioidaan näin ollen paranevan 974 000 euroa alkuperäiseen talousarvioon verrattuna ja paranevan myös muutettuun talousarvioon verrattuna lähes 200 000 euroa.

Talouden toteutuma

	TP2025	TA2026	Ta- muutok- set	Muutettu TA2026	Tot. 6/2025	Tot. 6/2026	Laskennallinen ennuste	Johdon ennuste	Johdon ennuste / TA, %
Myyntituotot	1 448 179	1 400 000		1 400 000	478 028	594 289	1 800 390	1 480 000	105,7 %
Maksutuotot	800 273	766 500		766 500	423 114	507 943	960 717	766 500	100,0 %
Tuet ja avustukset	1 115 278	984 600		984 600	719 251	711 990	1 104 019	1 101 600	111,9 %
Vuokratuotot	107 753	74 500		74 500	50 356	58 005	124 121	74 500	100,0 %
Muut toimintatuotot	139 136	122 600		122 600	17 700	31 731	249 433	119 600	97,6 %
TOIMINTATUOTOT	3 610 618	3 348 200		3 348 200	1 688 449	1 903 958	4 190 665	3 542 200	105,8 %
Henkilöstökulut	-55 840 515	-58 104 600		-58 104 600	-29 246 343	-30 147 491	-57 591 533	-58 102 300	100,0 %
Palkat ja palkkiot	-45 064 582	-46 773 400		-46 773 400	-23 501 543	-24 258 393	-46 515 853	-46 771 560	100,0 %
Henkilösivukulut	-10 775 933	-11 331 200		-11 331 200	-5 744 801	-5 889 098	-11 075 680	-11 330 740	100,0 %
Eläkekulut	-9 316 936	-9 651 200		-9 651 200	-5 020 352	-4 962 540	-9 209 646	-9 650 840	100,0 %
Muut henkilösivukulut	-1 458 998	-1 680 000		-1 680 000	-724 449	-926 559	-1 866 034	-1 679 900	100,0 %
Palvelujen ostot	-23 679 411	-25 243 500	320 100	-24 923 400	-11 773 307	-11 113 211	-22 351 773	-24 914 300	100,0 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 055 607	-2 144 100	62 900	-2 081 200	-994 292	-997 660	-2 062 569	-2 078 100	99,9 %
Avustukset	-1 660 084	-2 018 300	380 000	-1 638 300	-865 401	-839 045	-1 609 526	-1 638 300	100,0 %
Vuokrakulut	-16 272 298	-16 028 000	1 000	-16 027 000	-8 213 208	-8 036 187	-15 921 577	-16 025 500	100,0 %
Muut toimintakulut	-110 677	-49 000	11 000	-38 000	-44 215	-43 309	-108 410	-49 000	128,9 %
TOIMINTAKULUT	-99 618 592	-103 587 500	775 000	-102 812 500	-51 136 766	-51 176 902	-99 645 364	-102 807 500	100,0 %
TOIMINTAKATE	-96 007 974	-100 239 300	775 000	-99 464 300	-49 448 317	-49 272 943	-95 454 698	-99 265 300	99,8 %

Talouden toteutuma ja ennusteet tulosalueittain

Toteuma ja johdon ennuste 6/2026, ulkoiset ja sisäiset erät

Sivistyslautakunta, hallinto										
	Ta-			Muutettu			Laskennallinen ennuste	Johdon ennuste	Johdon ennuste / TA, %	
	TP 2025	TA2026	muutokset	TA2026	Tot. 6/2025	Tot.6/2026				
TOIMINTATUOTOT	85 336	81 600		81 600	118 241	38 939	47,7 %	28 103	81 600	100,0 %
TOIMINTAKULUT	-500 663	-549 300	15 000	-534 300	-266 663	-286 666	53,7 %	-538 625	-534 300	97,3 %
TOIMINTAKATE	-415 327	-467 700	15 000	-452 700	-148 422	-247 727	54,7 %	-510 523	-452 700	96,8 %
Lukiokoulutus										
	Ta-			Muutettu			Laskennallinen ennuste	Johdon ennuste	Johdon ennuste / TA, %	
	TP 2025	TA2026	muutokset	TA2026	Tot. 6/2025	Tot.6/2026				
TOIMINTATUOTOT	212 812	186 000		186 000	116 407	133 610	71,8 %	238 065	183 000	98,4 %
TOIMINTAKULUT	-5 793 208	-5 920 500	40 000	-5 880 500	-2 813 799	-2 968 905	50,5 %	-6 113 458	-5 880 500	100,0 %
TOIMINTAKATE	-5 580 396	-5 734 500	40 000	-5 694 500	-2 697 392	-2 835 294	49,8 %	-5 875 393	-5 697 500	100,1 %
Varhaiskasvatuspalvelut										
	Ta-			Muutettu			Laskennallinen ennuste	Johdon ennuste	Johdon ennuste / TA, %	
	TP 2025	TA2026	muutokset	TA2026	Tot. 6/2025	Tot.6/2026				
TOIMINTATUOTOT	966 959	841 500		841 500	433 468	608 059	72,3 %	1 507 115	921 500	109,5 %
TOIMINTAKULUT	-37 260 619	-38 679 300	380 000	-38 299 300	-19 450 231	-18 548 282	48,4 %	-35 592 707	-38 173 000	99,7 %
TOIMINTAKATE	-36 293 660	-37 837 800	380 000	-37 457 800	-19 016 763	-17 940 223	47,9 %	-34 085 592	-37 251 500	99,4 %
Perusopetuspalvelut										
	Ta-			Muutettu			Laskennallinen ennuste	Johdon ennuste	Johdon ennuste / TA, %	
	TP 2025	TA2026	muutokset	TA2026	Tot. 6/2025	Tot.6/2026				
TOIMINTATUOTOT	2 345 511	2 239 100		2 239 100	1 020 333	1 123 349	50,2 %	2 703 850	2 356 100	105,2 %
TOIMINTAKULUT	-56 064 101	-58 438 400	340 000	-58 098 400	-28 606 074	-29 373 048	50,6 %	-57 611 518	-58 219 900	99,6 %
TOIMINTAKATE	-53 718 590	-56 199 300	340 000	-55 859 300	-27 585 741	-28 249 700	50,6 %	-54 907 668	-55 863 800	99,4 %

Strategiakortit

Lautakunta vastaa varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja lukiokoulutuksen järjestämisestä ja tuottamisesta. Lautakunta luo edellytyksiä ja toteuttaa laadukasta varhaiskasvatusta, esiopetusta ja perusopetusta lapsille ja nuorille. Lukiokoulutuksen tarkoituksena on tukea opiskelijoiden kasvamista hyviksi, tasapainoisiksi ja sivistyneiksi ihmisiksi ja aktiivisiksi yhteiskunnan jäseniksi sekä antaa opiskelijoille työelämän, harrastusten sekä persoonallisuuden monipuolisen kehittämisen kanalta tarpeellisia tietoja, taitoja ja valmiuksia. Lukiokoulutus antaa opiskelijalle valmiudet aloittaa korkeakoulututkintoon johtavat opinnot yliopistossa tai ammattikorkeakoulussa. Lautakunta tukee lasten, nuorten ja aikuisten edellytyksiä elinikäiseen oppimiseen ja itsensä kehittämiseen sekä henkiseen että fyysiseen hyvinvointiin.

Palvelusuunnitelma

Lautakunnan palvelut ovat pääasiassa lähipalveluja. Toiminnassa pyritään turvaamaan laadukkaat, tasavertaiset ja pedagogisesti toimivat sekä kohtuullisesti saavutettavissa olevat kasvatus- ja opetuspalvelut sekä terveelliset ja turvalliset oppimisympäristöt. Lautakunnan alaisen toiminnan merkitystä ja vaikuttavuutta asukkaiden hyvinvointiin, sen synnyttämiseen, ylläpitämiseen ja kehittämiseen, tullaan korostamaan.

Uusia yhteistyörakenteita ja monitoimijaisia toimintamalleja kehitetään mm. Etelä-Savon hyvinvointialueen, kolmannen sektorin, oppilaitosten ja kaupungin omien toimijoiden yhteistyöllä. Lasten ja nuorten osallisuuden edistäminen on yksi kehittämistoiminnan keskeisistä painopisteistä. Tavoitteena on rakentaa ja turvata yhdessä hyvinvointialueen ja muiden sidosryhmien kanssa lasten, nuorten ja perheiden kasvun ja oppimisen tuen palvelut hyvän elämän turvaamiseksi.

Palvelusuunnitelmassa tulee huomioida ja ennakoida kaupungin syntyvyydessä ja väestömäärässä tapahtuvat muutokset. Syntyvyyden pieneneminen vaikuttaa jo tällä hetkellä palveluverkon rakenteeseen ja toimintaa varten tarvittavien toimintojen määrään ja sijoittumiseen kaupungin alueella.

Mikkelissä on käynnistetty kaksikielisen (suomi-englanti) varhaiskasvatus- ja koulupolun valmistelu. Elokuussa 2026 on tarkoitus käynnistää kaksikielinen opetus 1.-4. luokille, mikäli kiinnostusta on riittävästi. Tavoitteena on, että kaksikielinen koulupolku on valmiina kattaen koko perusopetuksen 2031. Varhaiskasvatuksessa on tarkoitus käynnistää kielirikasteinen toiminta.

Mikkelin varhaiskasvatuksessa on 21 kunnallista päiväkotia ja yksi ryhmäperhepäiväkoti. Tämän lisäksi kotona työskentelee kaksi perhepäivähoitajaa. Varhaiskasvatuspalvelut järjestävät avointa varhaiskasvatustoimintaa ja perheiden Koppa kohtaamispaikkatoimintaa Porrassalmenkadulla. Esiopetusta järjestetään sekä päiväkotien että koulujen yhteydessä 13 toimipisteessä. Mikkelissä toimii 14 yksityistä päiväkotia ja 12 yksityistä perhepäivähoitajaa. Itäisen alueen päiväkotiverkosta ei ole vielä tehty päätöstä. Hankerahoitusta on saatu digikehittämiseen. Tasa-arvoavustus jatkuu edelleen. Täydennyskoulutus painottuu pedagogiikan johtamiseen, tunne- ja vuorovaikutustaitojen kehittämiseen, tiimin johtamiseen, esi- ja alkuopetuksen kehittämiseen sekä leikkipedagogiikan osaamisen kehittämiseen.

Mikkelissä on tällä hetkellä 14 peruskoulua, joista kuusi on yhtenäiskouluja, joissa opetusta järjestetään luokille 1-9. Itäisen alueen kouluratkaisusta ei ole vielä tehty päätöstä. Perusopetuksen oppimisen tuen lainsäädäntö on uudistunut 1.8.2025 alkaen. Lisäksi valtakunnalliseen tuntijakoon on tullut 1.8.2025 alkaen yhteensä kolme vuosiviikkotuntia lisää äidinkielen ja matematiikan opetukseen luokille 1-6. Perusopetusta kehitetään aktiivisesti valtakunnallisten hankerahoitusten tuella sekä osana arjen työtä. Kehittämisessä painopisteinä ovat mm. opetussuunnitelmaan ja strategiaan liittyvät asiat, kuten oppimisen tuki, turvallisuus, yhteisöllinen opiskeluhoito, koulunuorisotyö, kouluun kiinnittyminen ja monialainen yhteistyö, liikkumisen edistäminen ja move-prosessin kehittäminen, kerho- ja harrastustoiminta sekä kansainvälisyys. Täydennyskoulutuksessa painotetaan lisäksi mm. turvallisuus-, tunne- ja vuorovaikutuskasvatusta sekä kodin ja koulun välistä vuorovaikutusta. Lisäksi valtion erityisavustuksia haetaan lähien henkilöstön palkkaamiseksi oppilaiden erilaisiin oppimisen tuen tarpeisiin ja ryhmäkokojen pienentämiseksi.

Mikkelissä toimii yksi nuorten lukiokoulutusta antava yksikkö Mikkelin lukio, joka tarjoaa alueensa nuorille valtakunnallisesti tarkasteltuna laadukasta, monipuolista ja laaja-alaista opetusta. Mikkelin lukiossa on lähiopetuksena tarjolla laaja opintojaksovalikoima. Lukiossa järjestetään myös kahden tutkinnon lukio-opetusta Etelä-Savon ammattiopiston ja Suomen Nuorisopiston opiskelijoille. Mikkelin lukio tekee monipuolista yhteistyötä erilaisissa verkostoissa paikallisesti, valtakunnallisesti ja kansainvälisesti. Lukiokoulutusta kehitetään erilaisten hankkeiden avulla mm. opiskelijoiden kansainvälisyysosaamisen vahvistamiseksi ja oppimisen tukemiseksi. Lukiokoulutukselle osoitetut säästöt muodostuvat joidenkin opetuskurssien järjestämisestä vuorovuositain ja ryhmäkokojen tarkentamisesta lukiolaisten määrän ja opintojaksovalintojen mukaisesti.

Lautakunnan toiminnassa toteutetaan hyväksytyjen talouden tasapainotusohjelmien toimenpiteitä.

Palvelusuunnitelman toteutuminen

Unisefin Lapsiystävällinen kunta –toimintamalliin liittymistä valmistellaan ja edelleen odotetaan, että asiasta saadaan virallinen päätös Suomen Unisefin taholta. Perheparlamentin toiminta on vakiintunut, lasten ja perheiden avoinkohtaamispaikka on siirtynyt uusiin tiloihin, ja tilat sekä toiminta on saanut hyvän vastaanoton niin yhteistyökumppaneiden kuin perheidenkin keskuudessa. Yhteistyötä eri toimijoiden kanssa ja verkostoissa jatketaan asukkaiden hyvinvoinnin hyväksi. Itäisen alueen palveluverkko päätöstä on valmisteltu ja asia on etenemässä päätöksentekoon syksyllä 2026.

Varhaiskasvatus on toteutunut palvelusuunnitelman mukaisesti. Palveluverkkoa on tarkasteltu säännöllisesti. Avoin varhaiskasvatus ja kohtaamispaikka Koppa siirtyivät vuoden alussa uusiin tiloihin ja toimintaa kehitetään yhteistyökumppaneiden kanssa. Yksityisten päiväkotien liittymistä Daisy-toiminnanohjausjärjestelmään on valmisteltu. Itäisen alueen päiväkotiratkaisun valmistelu on edennyt ja päätöstä asiasta odotetaan. Hankkeilla on vahvistettu varhaiskasvatuksen suomi toisena kielenä-opetusta ja henkilöstön digiosaamista. Varhaiskasvatushenkilöstön osaamista on vahvistettu täydennyskoulutuksella.

Perusopetusta on kehitetty aktiivisesti valtakunnallisten hankerahoituksen tuella ja osana arjen työtä. Painopisteenä on ollut erityisesti opetussuunnitelman ja strategian suuntainen toiminta, mm. oppimisen tuki, koulunuorisotyö sekä turvallisuuden ja liikkumisen edistäminen. Kerhotoimintaa on järjestetty kaikilla kouluilla. Itäisen alueen kouluratkaisun valmistelu on edennyt ja päätöstä asiasta odotetaan.

Mikkelin lukiossa on toteutettu monipuolista opintojaksotarjontaa lähiopetuksena. Opiskelijat ovat hyödyntäneet Nettilukion verkko-opetustarjontaa monipuolisesti. Lukuvuoden 2026-2027 opintojaksotarjotin on suunniteltu käytettävissä olevien resurssien mukaisesti ja opiskelijoiden opintojaksovalinnat huomioon ottaen. Hanketoiminnassa on keskitytty kansainvälisyysosaamisen vahvistamiseen ja oppimisen tukeen. Lukion opettajat ovat työstäneet oppimisen tuen käytänteitä oppiaineittain. Kevään 2026 aikana lukio on työstänyt osaltaan Mikkelin kaupungin lukutaitostrategiaa ja aloittanut strategian jalkauttamisen käytännön koulutyöhön.

1. Kestävästi kehittyvä ja älykkäästi uudistuva Mikkeli

Osaavan ja hyvinvoivan henkilöstön avulla kaupungin toiminta uudistetaan kaupungin taloudellisen kantokyvyn mukaiseksi.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 30.6.2026
Jatkuva täydennyskoulutuksen tarjoaminen ja mahdollistaminen	Henkilöstön osaamisen kehittyminen/ tulosaluejohtajat, esimiehet	Koulutuspäivien ja tuntien määrä OSS:ssa	1044 koulutusta ajalla 1.1.-30.6.2026/Talenti
Työhyvinvoinnin parantaminen.	Työhyvinvoinnista huolehtiminen. /esimiehet ja työntekijät	Pulssi-kysely, sairauspoissaolojen määrä	Perusopetuksessa 4392 kalenteripäivää (viime vuonna vastaavalla ajanjaksolla 4955 kalenteripäivää).

Ennakoidaan ja reagoidaan väestöön, elinkeinorakenteeseen, kansainvälisyyteen, digitalisaatioon ja kestäväan kehitykseen liittyviin toimintaympäristön muutoksiin.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 30.6.2026
Palveluverkko sopeutetaan lapsimäärien muutoksiin (huomioiden koulumatkojen pituudet).	Lapsimäärien lasku huomioidaan palveluverkkosuunnittelussa suunnitelmallisesti ja kestävästi. /opetusjohtaja ja varhaiskasvatusjohtaja	Euroa/ lapsi	Toteuma saadaan tilinpäätökseen.
Kaksikielisen esi- ja perusopetuksen valmistelu	Kaksikielisen (suomi-englanti) koulupolun käynnistäminen/opetusjohtaja, varhaiskasvatusjohtaja	Opetussuunnitelmat laadittu	Opetussuunnitelmat on laadittu ja toteutus alkaa elokuussa.
Hyvinvoinnin ja terveyden (Hyte) edistäminen sekä eriarvoisuuden kaventaminen päätöksenteolla ja johtamisella.	Hyte-vaikutusten arviointi päätöksenteon yhteydessä/valmistelijat	Vaikutusten arviointia on tehty (lkm)/ arviointia ei ole tehty	Vaikutusten arviointi tehdään mm. palveluverkkopäätösten yhteyteen.

Hyödynnetään digitaalisuuden mahdollisuudet täysimääräisenä kaupungin palvelujen kehittämisessä.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 30.6.2026
Opetushallituksen tekoälysuositukset käyttöön ja huomiointi täydennyskoulutustarjonnassa	Tekoälysuositukset viety osaksi opetussuunnitelmia/tulosaluejohtajat	Opetussuunnitelmat päivitetty	Opetussuunnitelmat on päivitetty ja digikartta on valmisteltu koulujen opetuskäyttöön.

2. Osaamisen ja yrittäjyyden Mikkeli

Vahvistetaan yritysten, oppilaitosten ja korkeakoulutoimijoiden välistä ja niiden kanssa tehtävää yhteistyötä.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 30.6.2026
Tiedepolun rakentaminen ja kehittäminen varhaiskasvatuksesta lukioon (yliopistokeskus MUC)	Yhteistyö jatkuu ja monipuolistuu. Tiedekasvatus läpäisee kaikki koulutusasteet. /varhaiskasvatus, perusopetus, lukion johtoryhmän korkeakouluvaastava	Toiminnan määrä	Tiedepolku läpäisee varhaiskasvatuksen ja kaikki koulutusasteet. Perusopetuksessa toteutuu vuosittain vähintään kolmella vuosiluokalla. Jokaisella koululla on nimetty tiedepolku-yhdysopettaja. Varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa on nimettyjä tiedekasvatusvastaavia.
Koulunuorisotyön kehittäminen Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu Xamkin kanssa	Koulunuorisotyön sisällön ja laadun kehittäminen. /perusopetuksen ja nuorisopalveluiden koulunuorisotyöntekijät ja esimiehet	Koulunuorisotyön osallistumisen kehittämisverkostoon	Koulunuorisotyötä on kehitetty Mikkeliä merkittävästi viime vuosien aikana. Kehittämisverkostoon on osallistuttu ja siihen toivotaan entistä käytännönläheisempää yhteistyön otetta.

Tuetaan opiskelijoiden alueelle ja alueen yrityksiin kiinnittymistä.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 30.6.2026
Harjoittelupaikkojen tarjoaminen.	Koulutetun työvoiman riittävyys. Vähintään 50 opiskelijaa/vuodessa /varhaiskasvatukseen esihenkilöt	Harjoittelujen määrä	Varhaiskasvatuksessa on tarjottu opiskelijaharjoitteluja noin 30 opiskelijalle. Perusopetuksessa on ollut 37 harjoittelijaa.

3. Mahdollistavat elinympäristöt ja hyvinvointia edistävä toiminta ja palvelut

Alueen hyvinvointi perustuu asukkaiden, yhteisöjen, yritysten, hyvinvointialueen ja kaupungin yhteistyölle sekä vahvaan paikallisuuteen.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 30.6.2026
Unicefin lapsiystävällinen kunta –mallin mukaiset toimenpiteet	Nykytilan kartoitus / nuorisopalvelut yhdessä tulosaluejohtajien kanssa	Kartoitus tehty.	Kartoitusta ei ole tehty, koska Unicef on uudistamassa kartoitusta ja Mikkeli ei ole vielä päässyt mukaan ohjelmaan.
Yhteistyömalli lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseen ja varhaiseen tukeen	Eloisan ja yhteistyöverkostojen kanssa yhteistyön tiivistäminen/koko palvelualue	Sovittu toimintatapa käytössä	Opiskeluhoito toimii aktiivisesti koulujen arjessa. Opiskeluhoito ohjausryhmän toiminta on vakiintunut. Mikkelin kaupunki ei lähtenyt mukaan ns. Islannin malliin. Muuta yhteistä kehittämistyötä hyvinvointialueen kanssa jatkettu.

Taataan kaupunkilaisille saavutettava palvelurakenne ja –tarjonta sekä edistetään esteettömän ja turvallisen arkiympäristön rakentumista.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 30.6.2026
Itäisen alueen palveluverkon valmistelu	Alueellisesti yhdenvertainen palvelurakenne varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa/palvelualueet yhdessä	Itäisen alueen palveluverkko-päätös tehty/ päätöstä ei ole tehty	Päätöstä ei ole vielä tehty.
Oppimisen tuen uudistuksen toteuttaminen esi- ja perusopetuksessa ja lukiossa	Kaikille lapsille motivoiva ja turvallinen varhaiskasvatus ja koulu myös tuen tarpeet huomioiden. /varhaiskasvatus, opetusjohtaja, esihenkilöt	Paikalliset ohjeet, prosessit ja lomakkeet laadittu ja toiminnassa	Paikallisessa työssä ajantasaiset ohjeet, prosessit ja lomakkeet. Uudistuksen toteuttaminen ja kehittäminen etenee lakien ja Opetushallituksen ohjeiden mukaisesti.

Kehitetään kestävästi monimuotoista, virikkeellistä luonto- ja lähiympäristöä ja hyödynnetään niiden sekä maaseutualueiden hyvinvointivaikutukset.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 30.6.2026
Päiväkotien ja koulujen pihojen turvallisuuden ja toiminnallisuuden suunnittelu ja parantaminen yhteistyössä asumisen ja toimintaympäristön palvelualueen kanssa.	Päiväkotien ja koulujen pihat turvallisiksi, toiminnallisiksi ja tasalaatuisemmiksi yhteistyössä asumisen ja toimintaympäristön palvelualueen kanssa. /tulosaluejohtajat	Määrärahat varattu ja suunnitelma tehty	Koulujen ja päiväkotien pihoissa on edelleen paljon kehitettävää ja suunnitelmallisuutta sekä jo olemassa olevien suunnitelmien toteutumista tarvitaan.

Hyödynnetään toiminnassa läpileikkaavasti kulttuuri, taide, luovat keinot ja liikunta sekä alueen rikas historia ja kulttuuriperintö.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 30.6.2026
Liikunnallisen elämäntavan edistämisen muutosten valmistelu paikallisella tasolla	Liikunnallisen elämäntavan edistäminen/ tulosalueet ja yksiköt	Opetussuunnitelmat ja lukuvuosisuunnitelmat päivitetty	Opetussuunnitelmat on päivitetty ja lukuvuosisuunnitelmaan on laadittu ohjeistus kouluille asiakohdan päivittämiseen syyskuun loppuun mennessä.

4. Yhteisöllisyys ja osallisuus

Tunnistetaan ja hyödynnetään väestön moninaisuus rikkautena, voimavarana ja elinvoiman lähteenä, osana mikkeliäisyyttä.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 30.6.2026
Osallisuus- ja yhdenvertaisuussuunnitelmien toteuttaminen	Jokainen lapsi ja nuori kokee kuuluvansa johonkin itselleen tärkeään ryhmään/ päiväkodit, koulut, lukio	Kokee kuuluvansa itselleen tärkeään ryhmään tai yhteisöön (kouluterveyskysely)	Indikaattori ei käytettävissä. Osallisuutta pyritään koko ajan kehittämään koulujen arjessa. Seuraava kouluterveyskysely tehdään vuonna 2027.

Mahdollistetaan vapaaehtois- ja asukasaktiivitoiminta, vertaistuki, omaehtoinen toiminta sekä kokemusasiantuntijuus yhteistyössä kolmannen ja neljännen sektorin kanssa.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 30.6.2026
Koppa-kohtaamispaikassa tarjolla vertaistukitoimintaa yhteistyöverkoston toimesta.	Vähintään 2 vertaistukiryhmää vuoden 2026 aikana/kohtaamispaikan koordinaattori ja yhteistyökumppanit	Vertaistukiryhmien määrä	Kopassa kokoontunut kolme vertaisryhmää.
Perheparlamentin käynnistämisen valmistelu	Perheparlamentin käynnistämisen/varhaiskasvatusjohtaja	Toiminta alkanut/ei alkanut	Toiminta on alkanut.

Edistetään ryhmiin ja yhteisöihin kiinnittymistä.			
Toimenpide ja toiminnan kuvaus	Tavoite ja vastuu	Mittari	Toteuma 30.6.2026
Tarjotaan kerho- ja harrastustoimintaa jokaisella perusopetuksen koululla	Mahdollistetaan oma juttu jokaiselle koululaiselle. /kerhotoiminnan ohjausryhmä	Kerhojen määrä/lukuvuosi Kerho jokaisella koululla, kyllä/ei	105 kerhoa/lukuvuosi 2025-2026 Jokaisella koululla on kerhotoimintaa.

Tiliryhmäkohtaiset toteutuma-analyysit – kehitys ja ennuste

Myyntituotot

Sivistyslautakunta, hallinto: ei myyntituottoja.

Lukiokoulutus: ei myyntituottoja.

Varhaiskasvatuspalvelut: Kotikuntakorvaukset todennäköisesti ylittyvät 80 000 eurolla alkuperäisestä talousarviosta. Varhaiskasvatusmaksut arvioidaan toteutuvan alkuperäisen talousarvion mukaisesti.

Perusopetuspalvelut: Kotikuntakorvaukset laskutetaan vasta vuoden lopussa, mutta tässä vaiheessa arvioidaan, että toteutuu talousarvion mukaisesti.

Maksutuotot

Sivistyslautakunta, hallinto: ei maksutuottoja.

Lukiokoulutus: arvioidaan toteutuvan alkuperäisen talousarvion mukaisesti.

Varhaiskasvatuspalvelut: arvioidaan toteutuvan alkuperäisen talousarvion mukaisesti.

Perusopetuspalvelut: Toteutuu alkuperäisen talousarvion mukaisesti.

Tuet ja avustukset

Sivistyslautakunta, hallinto: arvioidaan toteutuvan alkuperäisen talousarvion mukaisesti.

Lukiokoulutus: arvioidaan toteutuvan alkuperäisen talousarvion mukaisesti.

Varhaiskasvatuspalvelut: arvioidaan toteutuvan alkuperäisen talousarvion mukaisesti.

Perusopetuspalvelut: Kaikista talousarviovuodelle 2026 kohdentuvista hankeavustuksista ei ollut vielä tietoa talousarviota laadittaessa, joten tässä vaiheessa tuloja arvioidaan kertyvän 117 000 euroa alkuperäistä talousarviota enemmän.

Vuokratuotot

Sivistyslautakunta, hallinto: ei vuokratuottoja.

Lukiokoulutus: ei vuokratuottoja.

Varhaiskasvatuspalvelut: ei vuokratuottoja.

Perusopetuspalvelut: Toteutuu alkuperäisen talousarvion mukaisesti.

Muut toimintatuotot

Sivistyslautakunta, hallinto: ei muita toimintatuottoja.

Lukiokoulutus: arvioidaan toteutuvan 3 000 euroa alkuperäistä talousarviota pienempänä.

Varhaiskasvatuspalvelut: arvioidaan toteutuvan alkuperäisen talousarvion mukaisesti.

Perusopetuspalvelut: Toteutuu alkuperäisen talousarvion mukaisesti.

Henkilöstökulut

Sivistyslautakunta, hallinto: arvioidaan ylittyvän alkuperäiseen talousarvioon verrattuna 13 700 euroa. Hallinnon alla olevan peruskoulujen "Oma juttu"-kerhotoiminnan ohjausta on tehty suunniteltua enemmän koulujen henkilöstön työnä - vastaavasti palvelujen ostoissa (ulkoa ostetut kerhojen ohjaajat) tulee syntyään säästöä.

Lukiokoulutus: toteutuu alkuperäisen talousarvion mukaisesti.

Varhaiskasvatuspalvelut: arvioidaan toteutuvan noin 130 000 euroa alkuperäistä talousarviota pienempänä.

Perusopetuspalvelut: Kaikista talousarviovuodelle 2026 kohdentuvista kehittämishankkeista ei ollut vielä tietoa talousarviota laadittaessa, joten tässä vaiheessa menoja arvioidaan kertyvän 114 000 euroa alkuperäistä talousarviota enemmän (vastaavasti hankeavustuksia arvioidaan kertyvän 117 000 euroa enemmän). Oppimisen tuen lainsäädännön velvoitteet, 1.8.2026 alkaen valmistavan opetuksen lisäopetus sekä valtakunnallisesti käynnistyvä opetussuunnitelmatyö voivat aiheuttaa ylityspainetta henkilöstökuluihin.

Palvelujen ostot

Sivistyslautakunta, hallinto: toteutuu 20 200 euroa alkuperäistä talousarviota pienempänä ja 9 100 euroa muutettua talousarviota pienempänä.

Lukiokoulutus: toteutuu 24 000 euroa alkuperäistä talousarviota pienempänä, muutetun talousarvion mukaisesti.

Varhaiskasvatuspalvelut: toteutuu alkuperäisen ja muutetun talousarvion mukaisesti.

Perusopetuspalvelut: Toteutuu 285 000 euroa alkuperäistä talousarviota pienempänä, muutetun talousarvion mukaisesti.

Aineet, tarvikkeet ja tavarat

Sivistyslautakunta, hallinto: toteutuu 5 000 euroa alkuperäistä talousarviota pienempänä ja 3 100 euroa muutettua talousarviota pienempänä.

Lukiokoulutus: toteutuu 16 000 euroa alkuperäistä talousarviota pienempänä, muutetun talousarvion mukaisesti.

Varhaiskasvatuspalvelut: toteutuu talousarvion mukaisesti.

Perusopetuspalvelut: Toteutuu 45 000 euroa alkuperäistä talousarviota pienempänä, muutetun talousarvion mukaisesti.

Avustukset

Sivistyslautakunta, hallinto: ei avustuskuluja.

Lukiokoulutus: ei avustuskuluja.

Varhaiskasvatuspalvelut: arvioidaan toteutuvan 380 000 euroa alkuperäistä talousarviota pienempänä, muutetun talousarvion mukaisesti.

Perusopetuspalvelut: Toteutuu talousarvion mukaisesti.

Muut toimintakulut

Sivistyslautakunta, hallinto: toteutuu 3 500 euroa alkuperäistä talousarviota pienempänä, muutetun talousarvion mukaisesti.

Lukiokoulutus: toteutuu talousarvion mukaisesti.

Varhaiskasvatuspalvelut: ylittää 3 700 euroa alkuperäisen talousarvion.

Perusopetuspalvelut: alittaa alkuperäisen talousarvion 2 500 euroa, mutta arvioidaan toteutuvan 7 500 euroa muutettua talousarviota suurempana.

Investoinnit

	Talousarvio 2026	TA muutos 2026	TA+muutos 2026	Toteuma 01-06/2026	Toteuma-%
31999 TA-määräraha, Sivistyslautakunta					
Yhteensä	200 000	0	200 000	12 010	6,01 %
31103 Perusopetus, kalusto					
Yhteensä	105 000	0	105 000	0	0,00 %
31104 Lukio, kalusto					
Yhteensä	30 000	0	30 000	1 037	3,46 %
31107 Varhaiskasvatus, kalusto					
Yhteensä	65 000	0	65 000	10 973	16,88 %
31117 Päämajakoulu, pihan välineistö					
Yhteensä	100 000	0	100 000	3 844	4,00 %